

КОРОТКИЙ ОГЛЯД ЗВІТУ
ПРО СТАН ГОТОВНОСТІ УКРАЇНИ ДО
ЗДІЙСНЕННЯ МАЙБУТНІХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ЩО
ВИПЛИВАЮТЬ З УГОДИ ВТО ПРО
СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ

Проект для обговорення

УКРАЇНА

18 квітня 2015

Примітки та застереження

МАТЕРІАЛИ ЦЬОГО ДОСЛІДЖЕННЯ БУЛИ ЗІБРАНІ В РАМКАХ ПРОЕКТУ ЄК ООН ЩОДО ПЛАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ СОТ ПО СПРОЩЕННЮ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ В КРАЇНАХ ЧЛЕНАХ СОТ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ. ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄК ООН І ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ПЕРІОД З 23 СІЧНЯ 2015 РОКУ ПО 16 КВІТНЯ 2015 РОКУ.

ЦЕЙ ТЕХНІЧНИЙ ДОКУМЕНТ ПРОЕКТУ Є МАТЕРІАЛОМ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ.

ТОЧКИ ЗОРУ / ДУМКИ, ВИСЛОВЛЕНІ В ЦІЙ ПУБЛІКАЦІЇ, Є ДУМКАМИ АВТОРІВ І НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ВІДОБРАЖАЮТЬ ТОЧКУ ЗОРУ СЕКРЕТАРІАТУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ.

ТІЛЬКИ АВТОРИ НЕСУТЬ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТОЧКИ ЗОРУ / ДУМКИ, ВИКЛАДЕНІ В МАТЕРІАЛАХ.

ВИКОРИСТАНІ ПОЗНАЧЕННЯ, ПОДАЧА ІНФОРМАЦІЇ ТА ВИКЛАД МАТЕРІАЛУ НЕ Є ВИСЛОВОМ ДУМКИ БУДЬ-КОГО З СЕКРЕТАРІАТУ ЄК ООН ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ БУДЬ-ЯКОЇ КРАЇНИ, ТЕРИТОРІЇ, МІСТА ЧИ РАЙОНУ АБО ЙОГО КЕРІВНИЦТВА, АБО ЩОДО ДЕЛІМІТАЦІЇ КОРДОНІВ АБО МЕЖ.

РЕЗЮМЕ

Ця коротка доповідь про оцінку представляє собою результати опитування серед відповідних державних органів та бізнесу про готовність України виконати положення Угоди СОТ щодо спрощення процедур торгівлі (УСПТ), з використанням наданих методології та запитальника. Результати, відображені в цьому проекті доповіді, будуть представлені на спільному засіданні всіх відповідних установ на початку 2015, щоб обговорити це, зробити доопрацювання і представити українському уряду для можливого використання в підготовці нотифікацій до СОТ про готовність до реалізації УСПТ та національної стратегії спрощення процедур торгівлі.

До огляду застосовувалися наступні підходи:

Методологія та запитальник надавалися визначеним респондентам до моменту опитування, щоб надати час:

1. Прочитати текст УСПТ з відповідними коментарями, щоб зосередитися на суті питань і задати питання, якщо текст не зрозумілий;
2. Прочитати питання, що розглядаються у запитальнику, і за необхідності, звернутися до джерел;
3. Переконатися, провести консультації та дискусії з колегами, в разі необхідності;
4. Бути готовими до інтерв'ю з консультантом.

Подяки

Проект доповіді був написаний Левом Баязітовим

Автори висловлюють подяку всім учасникам опитування за представлені відповіді, зауваження та пропозиції.

Вступ. Україна в загальному контексті УСПТ.

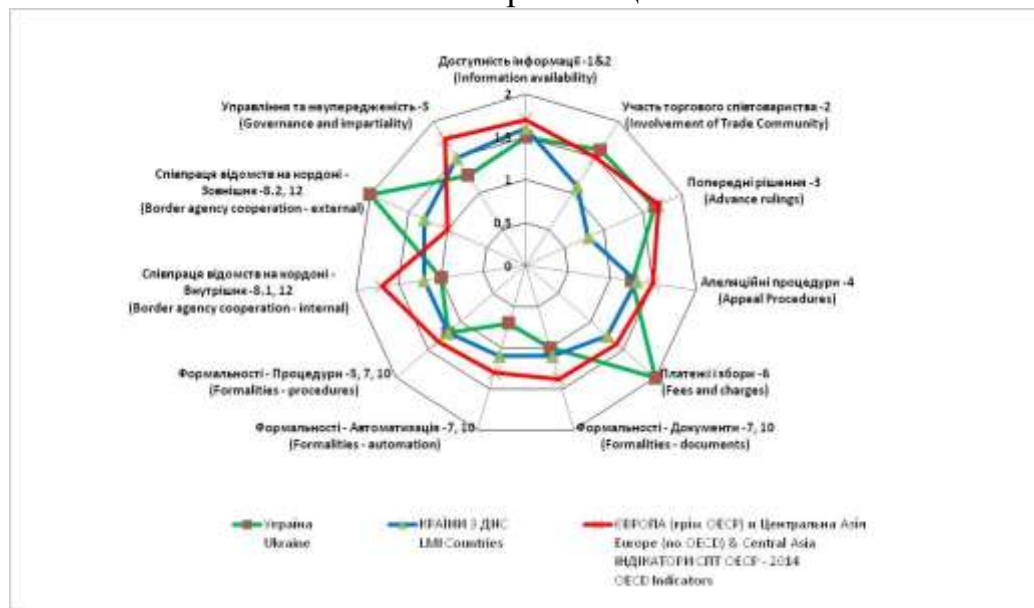
Головним досягненням 9-ї Міністерської конференції СОТ стало прийняття нової багатосторонньої угоди про спрощення процедур торгівлі, спрямованої на спрощення та прискорення митних процедур, підвищення прозорості, зниження неефективності в процедурах, і підвищення конкурентоспроможності.

Більшість країн погодилися, що більш ефективно та своєчасне переміщення товарів через кордони буде безпрограшним як для розвинених країн, так і країн, що розвиваються.

Кращими практиками доведено необхідність наявності, для успішного процесу спрощення процедур торгівлі, чотирьох ключових елементів:

- Сильне лідерство і політична воля;
- Чітке стратегічне бачення і план;
- Тісна співпраця на основі G2B та G2G;
- Сильна підтримка і технічна допомога від країн-донорів.

Практика і різні рейтинги показують, що спрощення процедур торгівлі є більшим, ніж спрощення митних правил і процедур, навіть якщо це часто перебуває в області компетенції митниці - провідного агентства у реалізації УСПТ, як це визначено офіційними особами Всесвітньої митної організації.

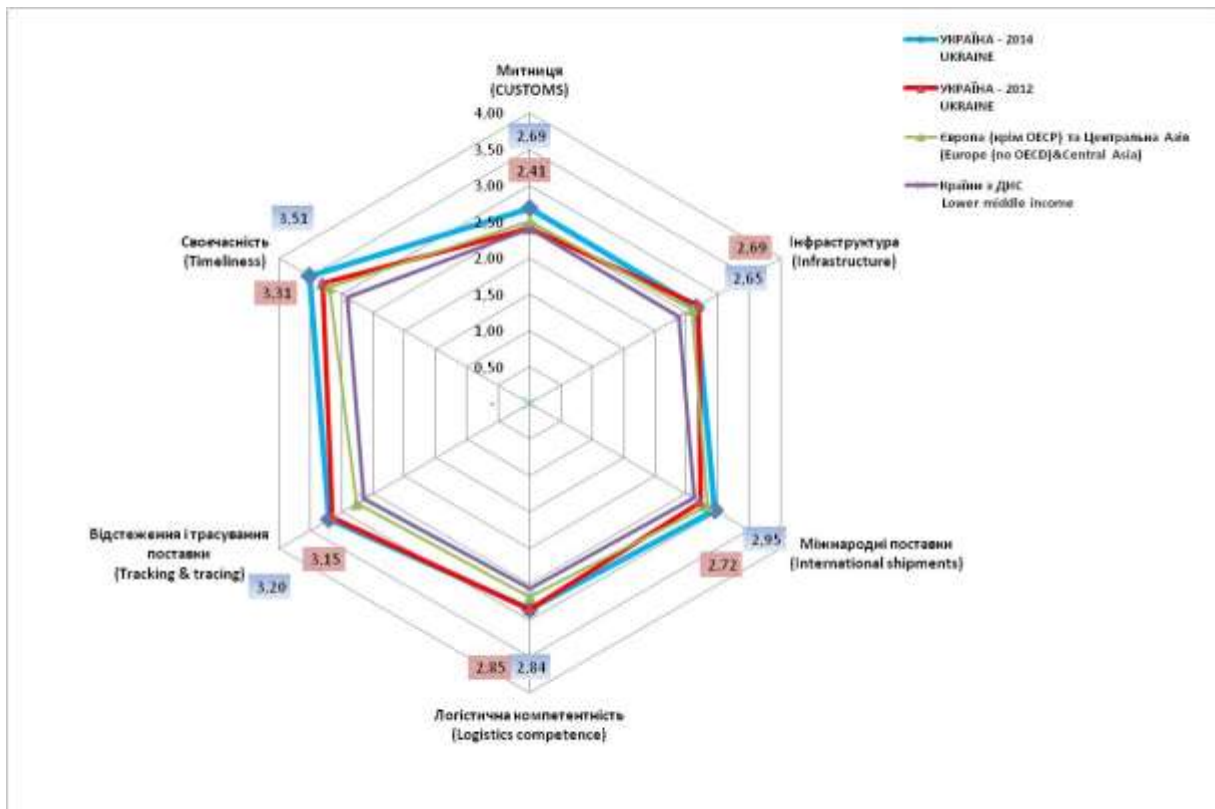

ОЕСР TFI - УКРАЇНА (Джерело: http://www.oecd.org/tad/facilitation/Ukraine_OECD-Trade-Facilitation-Indicators.pdf)

- в областях зборів і податків, міжнародної співпраці відомств на кордоні, відповідно до показників щодо спрощення процедур торгівлі ОЕСР, Україна виглядає краще, ніж в середньому по Європі (без країн ОЕСР) та Центральній Азії і країнах з рівнем доходу нижче середнього.

- в областях автоматизації, внутрішньої співпраці відомств на кордоні, та управління й неупередженості показники України нижче середніх по Європі (без країн ОЕСР) та Центральній Азії і країнах з рівнем доходу нижче середнього.

За даними рейтингу «Doing Business» Світового банку Україна перебуває на 154 місці серед 189 країн за простотою ведення ЗЕД, хоча достатньо добре виглядає в рейтингу LPI.

Індекс ефективності логістики України 2012/2014 в порівнянні.

джерело: <http://lpi.worldbank.org/international/scorecard/radar/254/C/UKR/2014/R/ECA/2014/I/LMC/2014/I/OEC/2014>

Існує міжнародна потреба в ефективній співпраці між усіма органами державної влади, чий законодавча і нормативна сфера включає відповідальність за підтримання механізму ланцюга поставок на своїх національних кордонах, і це вимагатиме комплексного, міжвідомчого підходу.

Можливі вигоди для світової економіки становлять від \$ 400 млрд до \$ 1 трлн за рахунок скорочення витрат торгівлі на 10%-15%, збільшення торговельних потоків та надходжень від податків і зборів, створення стабільного бізнес-середовища та залучення іноземних інвестицій.

Зараз зрозуміло, що особлива увага повинна бути приділена не тільки власне тексту УСПТ, але і тому, що повинно бути зроблено, поступово, крок за кроком у відповідності з ресурсами, необхідними для виконання зобов'язань у рамках СОТ.

1. Попередні кроки

Четвертий Міжнародний семінар з питань спрощення процедур торгівлі та "єдиного вікна". організований Європейською економічною комісією ООН в Одесі 27.05.14 (<http://www.singlewindow.org/events/25>), підтвердив необхідність узгодженого, стратегічного підходу до здійснення заходів щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні. На семінарі-тренінгу по Керівництву ООН зі спрощення процедур торгівлі (<http://tfig.unece.org/>), проведеному в Києві 27.08.14, де взяли участь експерти та посадові особи відомств, задіяних в питаннях регулювання торгівлі та спрощення процедур торгівлі, було наголошено про необхідність провести дослідження щодо готовності України імплементувати Угоду СОТ про спрощення процедур торгівлі. Відбувся обмін листами між Виконавчим секретарем ЄЕК ООН та заступником Міністра економічного розвитку і торгівлі України про необхідність проведення такого дослідження. Цими листами Міністерство економічного розвитку і торгівлі України визначено як координатор при вивченні готовності імплементувати Угоду СОТ про спрощення процедур торгівлі.

У семінарі-тренінгу високого рівня «Рекомендації ЄЕК ООН щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та підготовка оцінки готовності України до впровадження заходів Угоди СОТ про сприяння торгівлі», що відбувся 11.12.14 в Києві, взяли участь представники керівного складу та фахівці Державної фіскальної служби, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства інфраструктури, Міністерства охорони здоров'я, Державної ветеринарної та фітосанітарної служби та інших відомств. На семінарі було оголошено про початок дослідження щодо готовності України до виконання зобов'язань, що випливають з Угоди СОТ про сприяння торгівлі, та проінформовано про розроблену ЮНКТАД та ЄЕК ООН методологію оцінки, яку передбачається використати в Україні.

Першим респондентом у вищезазначеному дослідженні став заступник Голови ДФСУ Макаренко А.В.

Методологію, запитальник та пов'язані з ними матеріали, розроблені для проведення оцінки, адаптовано до національних умов. Зокрема, перекладено на українську мову обидві частини (А та В) запитальника, що стосується заходів Угоди, тексти Протоколу про внесення поправок до Марракеської угоди про заснування Світової Організації Торгівлі, та додатку до цього Протоколу (документ WT/L/940).

Пошук експертів для участі в опитуванні. 04.03.15 заступником Голови Міжвідомчої робочої групи зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні направлено звернення до 10-ти органів державної влади України з проханням сприяти проведенню опитування: Державної фіскальної служби України; Міністерства закордонних справ України; Міністерства економічного розвитку і торгівлі України; Міністерства фінансів України; Міністерства інфраструктури України; Державної ветеринарної та фітосанітарної служби

України; Державної прикордонної служби України; Державної санітарно-епідеміологічної служби України; Державної екологічної інспекції України.

Домовленість про сприяння в опитуванні також було досягнуто з окремими фахівцями органів державної влади та 3-х недержавних організацій: Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України; Українського союзу автомобільного транспорту і логістики «УкрАвтотрансЛогістика»; Юридичної фірми «Ілляшев та Партнери».

Проведення опитувань визначених респондентів та заповнення анкет відбулося з 12.03.15 по 06.04.15.

Це супроводжувалося аналізом даних і складанням Звіту про стан готовності України до здійснення майбутніх зобов'язань щодо спрощення процедур торгівлі в рамках СОТ.

2. Методологія та технічна частина дослідження

Вибір методології, застосованої під час дослідження, був обумовлений декількома факторами. З одного боку – розумінням об'єктивної складності реалізації положень Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі. З іншого боку – потребою отримання системного результату «від діагностування проблеми – до її комплексного вирішення».

Ключовим елементом методології є зміст та форма запитальника, застосованого у дослідженні. Розглядаючись як інструмент для сприяння Україні в класифікації заходів зі спрощення процедур торгівлі, які містяться в УСПТ, запитальник спрямований на відображення:

а) стану готовності національних умов та вимог до дотримання умов та вимог заходів з УСПТ;

б) ресурсів, необхідних у випадках, коли національні органи влади визначили необхідність перехідного періоду або відсутність потенціалу для здійснення заходів (у тому числі технічних знань, інституційної підтримки, технічної та фінансової допомоги); та

с) пріоритетності впровадження і категорії кожного заходу.

1. Запитальник базується на узгодженому тексті УСПТ (документ WTO/MIN(13)/36 - WT/L/911) і був підготовлений ЮНКТАД в рамках своєї програми щодо сприяння торгівлі для надання країнам, що розвиваються, технічної допомоги, необхідної для співставлення їхньої спроможності з реалізацією зобов'язань, взятих на себе в рамках УСПТ.

3. Основу внутрішньої структури запитальника становлять 37 заходів, які містяться в 13 статтях УСПТ. Зовнішня структура запитальника представлена двома частинами – «А» та «В».

Частина «А» запитальника містить для кожного заходу:

- текст УСПТ, узгоджений під час 9-ї Конференції міністрів країн-Членів СОТ, яка була проведена на Балі у грудні 2013 року, та:

- довідкову інформацію, в тому числі з документа ЮНКТАД "Технічні примітки про заходи щодо спрощення процедур торгівлі" (UNCTAD/DTL/TLB/2010/1).

Частина В запитальника містить конкретні запитання для респондентів.

Ці запитання розподілені на "основні" і "допоміжні":

- основні запитання є специфічними для кожного заходу і орієнтовані на порівняння фактичного стану справ зі станом, досягнення якого передбачається відповідним заходом з УСПТ;

- допоміжні запитання є однаковими для кожного заходу і орієнтовані на збір інформації про пріоритетність заходів і обсяги ресурсів, необхідних для їх реалізації.

В опитуванні всього взяли участь близько 30 респондентів з 5 органів виконавчої влади (ДФСУ, МЕРТ, МІУ, ДВФСУ, АМПУ) та 3 недержавних організацій. МЗС та ДПСУ письмово повідомили про відсутність в запитальнику питань, що відносяться до компетенції цих органів. З респондентами Державної екологічної інспекції, незважаючи на досягнення відповідної домовленості, опитування не відбулося з причини критичної обмеженості строків дослідження.

Під час дослідження, крім очної, також була використана заочна форма опитування. Якщо очна форма передбачала особисту зустріч консультанта з респондентом (під час якої існувала можливість уточнити деталі по ходу опитування), то заочна – самостійне заповнення респондентом форми запитальника та пересилання її консультанту (можливості уточнити деталі по ходу опитування були обмежені).

В очній формі опитування було проведено з 24 респондентами (з 4 органів виконавчої влади), в заочній – з 6 респондентами (з 2 органів виконавчої влади та 3 недержавних організацій). У двох випадках після проведення очної форми опитування респондентами були додатково направлені уточнення до раніше наданих відповідей.

В процесі опитування допущені відхилення від деяких базових припущень, на яких ґрунтується методологія ЮНКТАД та ЄЕК ООН. Зокрема, методологією передбачався вибір респондентів за критерієм «їх участі, знаннях і розумінні УСПТ та/або в її реалізації». Насправді виявилось, що переважній більшості респондентів був невідомим навіть факт наявності УСПТ. Відповідно, на заміну недосяжного, на момент опитування, критерію «участі, знань та розуміння УСПТ» довелося приймати менш якісний критерій «участі, знань та розуміння своєї ділянки роботи, яку можна ідентифікувати в частині «А» запитальника». Це спричинило появу іншого відхилення від методології – переважна кількість респондентів не змогли відповісти на всі запитання, поставлені в запитальнику. Деякі респонденти надали відповідь лише на одне або декілька запитань – тих, які, на думку такого респондента, відповідають сфері його професійної компетенції. В окремих випадках (3 випадки) заповнення запитальника відбувалося на підставі опитування декількох респондентів, які, з одного боку, представляють одне відомство, та з іншого боку, їх сукупна сфера професійної компетенції відповідає потребам дослідження. Результати таких опитувань враховувалися в дослідженні як опитування одного респондента.

Всього в процесі опитування було заповнено, а згодом оброблено 11 примірників запитальників.

Відповіді на всі (або майже на всі) 37 запитань містяться лише в двох запитальниках. В інших – відповіді на 23, 14, 12, 9, 6 (у двох), 3 та 1 (у двох) запитання.

3. Формалізовані результати дослідження.

За результатами оброблення запитальників сформовано первинний масив даних з відповідями на питання, які мали б становити головний результат дослідження: «від діагностування проблеми – до її комплексного вирішення».

Попередній аналіз масиву даних виявив проблеми, які перешкоджають отриманню надійного результату. Недостатня щільність первинних даних при цьому не виглядає головною перешкодою. Найголовніша – відсутність очевидних причинних зв'язків між показниками. Це спричинило наявність, наприклад, суперечностей, коли такі заходи, як «7.4 Управління ризиками» та «10.4 Єдине вікно» більшістю респондентів, з одного боку, позначено готовими до реалізації (Україна повністю відповідає і повністю готова для них), та, з іншого боку, класифіковано в категорії С (захід вимагає більше часу і допомоги для здійснення) (див нижче).

Зокрема, показник потреби в зовнішній допомозі не завжди впливає з потреби в діях, показник потреби в діях – з показника категорії заходу, показник категорії заходу – з показника стану виконання заходу УСПТ. Показник рейтингу окремих заходів не має взаємозв'язку із загальною сукупністю заходів. Першоджерелом такого стану даних можна вважати недостатню обізнаність (або необізнаність) переважної кількості респондентів зі змістом УСПТ.

За цих умов, найбільш оптимальною формою візуалізації результатів дослідження обрано форму простої констатації. У двох таблицях (додаються) представлено зведені дані по групам показників, які мають діагностувати проблему (таблиця 1) та структурувати засоби її вирішення (таблиця 2).

Дані, наведені в таблиці 2, можна розглядати лише як загальне підтвердження потреби в додаткових діях, що базується більше на професійній інтуїції, ніж на реальній оцінці.

З даних, наведених в таблиці 1, можливо отримати більш структуроване уявлення.

Зокрема, розподіл даних за двома ознаками респондентів (недержавні організації та органи державної влади) дає можливість враховувати фактор впливу професійного середовища респондента на оцінку.

Розгляд же даних в розрізі сфер охоплення заходів УСПТ («Прозорість», «Збори та формальності», «Свобода транзиту», «Інші питання») дає можливість не тільки отримати більш конкретні висновки, але й пов'язати їх (у можливих подальших дослідженнях) з виконаними Україною вимогами статей V, VIII, X ГАТТ 1994.

Нижче наводяться результати такого розгляду, структуровані по трьох, далі поіменованих, питаннях запитальника.

I. Готовність національних умов та вимог до дотримання умов та вимог заходів з УСПТ – питання в запитальнику було сформульовано «Чи вже здійснює цей захід Уряд Вашої країни?»

По групі заходів зі сфери охоплення «прозорість» (статті 1-5):

Всіма (або переважною більшістю) респондентами висловлено думку про повну готовність відносно заходів, що містяться:

- в пункті 1.4 «Повідомлення» статті 1 «Опублікування і доступність інформації»;
- в пункті 2.2 «Консультації» статті 2 «Можливість надання коментарів, інформування до набрання чинності та консультації»;
- у статті 3 «Попередні рішення»;
- у статті 4 «Процедури оскарження або перегляду»;
- у статті 5 «Інші заходи щодо підвищення рівня неупередженості, недискримінаційності та прозорості».

По інших заходах з цієї групи думки розійшлися між «повною» або «частковою» готовністю.

Лише по заходу, що міститься в пункті 1.3 «Інформаційні пункти» статті 1 «Опублікування і доступність інформації» висловлено діаметрально протилежні думки.

По групі заходів зі сфери охоплення «збори та формальності» (статті 6-10):

Всіма (або переважною більшістю) респондентами висловлено думку про повну готовність відносно заходів, що містяться:

- у статті 6 «Правила щодо зборів і платежів, які застосовуються до ввезення та вивезення або у зв'язку із ними»;
- у 3-х пунктах статті 7 «Випуск і митне очищення товарів»:
 - пункті 7.1 «Оброблення документів до прибуття товару»;
 - пункті 7.2 «Електронні платежі»;
 - пункті 7.4 «Управління ризиками»;
- у статті 8 «Співробітництво між органами контролю на кордоні»;
- у статті 9 «Переміщення під митним контролем товарів, призначених для ввезення»;
- у 7-и пунктах статті 10 «Формальності, пов'язані із ввезенням, вивезенням і транзитом»:
 - пункті 10.4 «Єдине вікно»;

- пункті 10.5 «Передвідвантажувальна інспекція»;
- пункті 10.6 «Використання послуг митних брокерів»;
- пункті 10.7 «Єдині процедури на кордоні та уніфіковані вимоги до документації»;
- пункті 10.8 «Забраковані товари»;
- пункті 10.9а «Тимчасове ввезення товарів»;
- пункті 10.9b «Переробка на митній території та за її межами».

Переважною більшістю респондентів висловлено думку про неготовність відносно заходів, що містяться в пункті 7.7 «Заходи зі сприяння торгівлі для уповноважених операторів» статті 7 «Випуск і митне очищення товарів».

Діаметрально протилежні думки висловлено по заходам, що містяться:

- в 3-х пунктах статті 7 «Випуск і митне очищення товарів»:

- пункті 7.5 «Аудит після митного очищення»;
- пункті 7.8 «Термінові відправлення»;
- пункті 7.9 «Швидкопсувні товари».

По статті 11 «Свобода транзиту» (сфера охоплення «транзит»):

Переважною більшістю респондентів висловлено думку про готовність.

По групі заходів зі сфери охоплення «інші питання» (статті 12-13):

Переважною більшістю респондентів висловлено думку про готовність по заходам, що містяться у статті 12 «Митне співробітництво».

Всіма респондентами висловлено думку про неготовність по заходам, що містяться у пункті 23.2 «Національний комітет з питань сприяння торгівлі».

II. Категоріювання заходу (варіанти А, В, С) – питання в запитальнику було сформульовано «Виберіть відповідну категорію для цього заходу?»

По групі заходів зі сфери охоплення «прозорість» (статті 1-5):

Жоден захід з цієї групи не отримав однозначної думки щодо варіанту категоріювання.

Переважну думку про віднесення до категорії «А» висловлено щодо заходів, які містяться:

- в пункті 2.2 «Консультації» статті 2 «Можливість надання коментарів, інформування до набрання чинності та консультації»;
- у статті 3 «Попередні рішення».

Переважну думку про віднесення до категорії «В» висловлено щодо заходів, які містяться:

- в 2-х пунктах статті 1 «Опублікування і доступність інформації»:

- пункті 1.1 «Опублікування»;
- пункті 1.3 «Інформаційні пункти»;

- в пункті 2.2 «Консультації» статті 2 «Можливість надання коментарів, інформування до набрання чинності та консультації».

Переважну думку про віднесення до категорії «С» висловлено щодо заходів, які містяться в пункті 5.3 «Процедури дослідження» статті 5 «Інші заходи щодо підвищення рівня неупередженості, недискримінаційності та прозорості».

По інших заходах з цієї групи неможливо визначити навіть переважну думку.

По групі заходів зі сфери охоплення «збори та формальності» (статті 6-10):

Однозначну або переважну думку про віднесення до категорії «А» висловлено щодо заходів, які містяться:

- у 2-х пунктах статті 6 «Правила щодо зборів і платежів, які застосовуються до ввезення та вивезення або у зв'язку із ними»:

- пункті 6.1 «Загальні правила щодо зборів і платежів, які застосовуються до ввезення та вивезення або у зв'язку із ними»;
- пункті 6.2 «Спеціальні правила щодо зборів і платежів, які застосовуються до ввезення та вивезення або у зв'язку із ними»;

- в пункті 7.8 «Термінові відправлення» статті 7 «Випуск і митне очищення товарів»;

- у статті 9 «Переміщення під митним контролем товарів, призначених для ввезення»;

- у 5-и пунктах статті 10 «Формальності, пов'язані із ввезенням, вивезенням і транзитом»:

- пункті 10.6 «Використання послуг митних брокерів»;
- пункті 10.7 «Єдині процедури на кордоні та уніфіковані вимоги до документації»;
- пункті 10.8 «Забраковані товари»;
- пункті 10.9а «Тимчасове ввезення товарів»;
- пункті 10.9б «Переробка на митній території та за її межами».

Однозначна або переважна думка про віднесення до категорії «В» не висловлено щодо жодного із заходів.

Однозначну або переважну думку про віднесення до категорії «С» висловлено щодо заходів, які містяться:

- в 3-х пунктах статті 7 «Випуск і митне очищення товарів»:

- пункті 7.3 «Відокремлення випуску від остаточного визначення розміру мит, податків, зборів і платежів»;
- пункті 7.4 «Управління ризиками»;
- пункті 7.5 «Аудит після митного очищення»;

- в пункті 10.4 «Єдине вікно» статті 10 «Формальності, пов'язані із ввезенням, вивезенням і транзитом».

По статті 11 «Свобода транзиту» (сфера охоплення «транзит»):

Переважаючою більшістю респондентів висловлено думку про віднесення до категорії «А».

По групі заходів зі сфери охоплення «інші питання» (статті 12-13):

Переважну думку про віднесення до категорії «А» висловлено щодо заходів, які містяться у статті 12 «Митне співробітництво».

III. Пріоритетність впровадження (варіанти від 1 до 5) – питання в запитальнику було сформульовано «Наскільки важлива реалізація цього заходу для загальної стратегії національного розвитку? Будь ласка, визначте пріоритет від низького до високого.»

Переважна кількість заходів визначена респондентами з високим пріоритетом важливості реалізації – «5» та «4».

4. Висновки та рекомендації

Сам факт проведення дослідження можна вважати вагомим кроком в напрямі спрощення процедур торгівлі в Україні. Випробувано розроблений ЮНКТАД та ЄЕК ООН інструментарій діагностики проблем. На національному рівні отримано нові знання та практичні навички.

Здійснено першу ітерацію в структуруванні та ідентифікації проблем, пов'язаних з імплементацією Угоди про спрощення процедур торгівлі. Однією з головних проблем констатовано відсутність широкої обізнаності органів виконавчої влади та ділових кіл зі змістом Угоди. Серед інших серйозних проблем – якість перекладів на українську мову міжнародних документів (особливо – усталених міжнародних термінів).

Завершення проведеного дослідження необхідне. Але є потреба внести корективи в застосовувану методологію. В тому числі врахувати факт, що велика кількість заходів з Угоди є похідними від міжнародних актів, до яких Україна

різного часу вже приєдналася. У значній мірі це стосується ГАТТ 1994 та Кіотської конвенції.

Успішна імплементація положень Угоди СОТ по спрощенню процедур торгівлі в Україні підвищить рівень відкритості економіки, забезпечить скоординовану роботу органів державної влади, поліпшить економічну діяльність та інтеграцію у світове торговельне співтовариство.

Таблиця 1. Зведені результати опитування щодо готовності України до імплементації зобов'язань з УСПТ

Зміст запитальника / Ключові відповіді	Кількість наданих відповідей			Зміст відповідей про стан виконання (Y - так, N - ні, P - частково)		Зміст відповідей про категорію заходу (А, В чи С)			Зміст відповідей про рейтинг заходу (1 - найкращий, 5 - найгірший)	
	Всього	Недержавні організації	Органи державної влади	Недержавні організації	Органи державної влади	Офіційна мотивація	Недержавні організації	Органи державної влади	Недержавні організації	Органи державної влади
СТАТТЯ 1: ОПУБЛІКУВАННЯ І ДОСТУПНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ	147	86	61							
1.1: ОПУБЛІКУВАННЯ	7	3	4	YYP	PPPP	A	BC	ABB	555	45
1.2: ІНФОРМАЦІЯ, ДОСТУПНА ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ	7	3	4	YNP	PPPP	A	AC	CA	555	35
1.3: ІНФОРМАЦІЙНІ ПУНКТИ	5	3	2	PYN	PN		BC	B	555	35
1.4: ПОВІДОМЛЕННЯ	4	3	1	YY	Y		BC	A	54	2
СТАТТЯ 2: МОЖЛИВІСТЬ НАДАННЯ КОМЕНТАРІВ, ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ										
2.1: МОЖЛИВІСТЬ НАДАННЯ КОМЕНТАРІВ ТА ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ	6	3	3	PYP	YYY		BC	AAA	554	3
2.2: КОНСУЛЬТАЦІЇ	5	3	2	YYY	PY		BC	B	555	3
СТАТТЯ 3: ПОПЕРЕДНІ РІШЕННЯ	5	3	2	YYY	YN		BA	A	45	
СТАТТЯ 4: ПРОЦЕДУРИ ОСКАРЖЕННЯ АБО ПЕРЕГЛЯДУ	4	3	1	YYY	Y		BC		555	
СТАТТЯ 5: ІНШІ ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ, НЕДИСКРИМІНАЦІЙНОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ										
5.1: ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ АБО ІНСПЕКТУВАННЯ	4	3	1	PYY	Y		BC	A	42	
5.2: ЗАТРИМАННЯ	4	3	1	YYY	Y		BA	C	43	4
5.3: ПРОЦЕДУРИ ДОСЛІДЖЕННЯ	5	3	2	YYY	YY		CA	CC	43	4
СТАТТЯ 6: ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВВЕЗЕННЯ ТА ВИВЕЗЕННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ										
6.1: ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВВЕЗЕННЯ ТА ВИВЕЗЕННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ	4	3	1	YYY	Y		AA	B	55	2
6.2: СПЕЦІАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ПЛАТЕЖІВ І ЗБОРІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВВЕЗЕННЯ ТА ВИВЕЗЕННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ	2	1	1	Y	Y		A	A	3	
6.3: ШТРАФНІ САНКЦІЇ	4	2	2	YY	YY		AC	AB	35	54
СТАТТЯ 7: ВИПУСК І МИТНЕ ОЧИЩЕННЯ ТОВАРІВ										
7.1: ОБРОБЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ДО ПРИБУТТЯ ТОВАРУ	4	2	2	YP	YY	A	AA	CC	55	55
7.2: ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТЕЖІ	4	2	2	YY	YY		BC	A	54	3
7.3: ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВИПУСКУ ВІД ОСТАТОЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ МИТ, ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ	4	2	2	PN	PP		BC	C	45	4
7.4 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	4	2	2	YY	YY		BC	C	55	4
Пункт 4.1.								B		
Пункт 4.2.								B		
Пункт 4.3.								C		
Пункт 4.4.								A		
7.5: АУДИТ ПІСЛЯ МИТНОГО ОЧИЩЕННЯ	3	2	1	PN	Y		CA	C	55	4
7.6: ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ОПУБЛІКУВАННЯ СЕРЕДЬНОГО ЧАСУ ВИПУСКУ	4	2	2	YN	YP		BA	CB	55	53
7.7: ЗАХОДИ ІЗ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ ДЛЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ОПЕРАТОРІВ	3	2	1	NN	P	A	A	C	35	5
7.8: ТЕРМІНОВІ ВІДПРАВЛЕННЯ	2	2	0	YN		A	AA		54	
7.9: ШВИДКОСУВНІ ТОВАРИ	3	2	1	YN	Y	A	BA	C	55	4
СТАТТЯ 8: СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ ОРГАНАМИ КОНТРОЛЮ НА КОРДОНІ	4	2	2	YP	YY	A	BC	CB	45	54
СТАТТЯ 9: ПЕРЕМІЩЕННЯ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ ТОВАРІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ВВЕЗЕННЯ	3	2	1	YY	Y	A	AA	A	53	
СТАТТЯ 10: ФОРМАЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВВЕЗЕННЯМ, ВИВЕЗЕННЯМ І ТРАНЗИТОМ										
10.1: ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ	5	2	3	YP	NY		BA	CC	45	55
10.2: ПРИЙНЯТТЯ КОПІЇ	5	2	3	YN	YYY		BA	CB	45	544
10.3: ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	5	2	3	YP	YPY		BA	CCC	45	555
10.4: ЄДИНЕ ВІКНО	5	2	3	YP	YPY		BA	CCC	45	555
10.5: ПЕРЕДВІДВАНТАЖУВАЛЬНА ІНСПЕКЦІЯ	2	2	0	YY			BA		35	
10.6: ВИКОРИСТАННЯ ПОСЛУГ МИТНИХ БРОКЕРІВ	3	2	1	YY	Y		BA	A	43	2
10.7: ЄДИНІ ПРОЦЕДУРИ НА КОРДОНІ ТА УНІФІКОВАНІ ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ	3	2	1	YY	Y		AA	B	55	4
10.8: ЗАБРАКОВАНІ ТОВАРИ	2	2	0	YY			AA		43	
Пункт 8.1.							A			
Пункт 8.2.							A			
10.9A: ТИМЧАСОВЕ ВВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ	3	2	1	YY	Y	A	AA	A	43	
10.9B: ПЕРЕРОБКА НА МИТНІЙ ТЕРИТОРІЇ ТА ЗА її МЕЖАМИ	3	2	1	YY	Y	A	AA	A	44	2
СТАТТЯ 11: СВОБОДА ТРАНЗИТУ	6	3	3	YYY	YPY		AA	ACB	55	253
Пункт 1.						A				
Пункт 2.						A				
Пункт 3.						A				
Пункт 4.						A				
Пункт 5.						A				
Пункт 6.						A				
Пункт 7.						A				
Пункт 8.						A				
Пункт 9.						A				
Пункт 10.						A				
Пункт 11.1.						A				
Пункт 11.2.						A				
Пункт 11.3.						A				
Пункт 11.4.						A				
Пункт 11.5.						A				
Пункт 12.						A				
Пункт 13.						A				
СТАТТЯ 12: МИТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	3	2	1	YP	Y		BA	A	45	2
СТАТТЯ 23.2 НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ З ПИТАНЬ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ	3	2	1	NN	N		A	B	55	5

Таблиця 2. Зведені результати опитування щодо потреби в допомозі та діях для імплементації зобов'язань з УСПТ

Зміст запитальника / Ключові відповіді	Всього відповідей на питання	Кількість відповідей про потребу в діях (по видам дій)								Кількість відповідей про потребу в допомозі (NA - не визначились, N - не потрібна, T/F - технічна/фінансова допомога)			
		Координація Уряду	Зміна законодавчої та / або нормативно-правової бази	Інституційні та / або адміністративні зміни	Інформаційні та комунікаційні технології	Додатковий персонал	Навчання та розвиток потенціалу	Обладнання	Інше	NA	N	T	F
СТАТТЯ 1: ОПУБЛІКУВАННЯ І ДОСТУПНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ													
1.1: ОПУБЛІКУВАННЯ	6	2	2	1	3		3	2		2		3	4
1.2: ІНФОРМАЦІЯ, ДОСТУПНА ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ	6	3	2	1	3	2	2	3		3	1	1	2
1.3: ІНФОРМАЦІЙНІ ПУНКТИ	4	2	2	2	2	2	2	3		1		2	3
1.4: ПОВІДОМЛЕННЯ	3	2		1	1	1	1	1		1	1		
СТАТТЯ 2: МОЖЛИВІСТЬ НАДАНИЯ КОМЕНТАРІВ, ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ													
2.1: МОЖЛИВІСТЬ НАДАНИЯ КОМЕНТАРІВ ТА ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ	5			1	1	1	1	1	1	3	2		
2.2: КОНСУЛЬТАЦІЇ	4	2	1	1	1	1	1			2	1		1
СТАТТЯ 3: ПОПЕРЕДНІ РІШЕННЯ	4									3	1		
СТАТТЯ 4: ПРОЦЕДУРИ ОСКАРЖЕННЯ АБО ПЕРЕГЛЯДУ	3									1	2		
СТАТТЯ 5: ІНШІ ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ, НЕДИСКРИМІНАЦІЙНОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ													
5.1: ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ АБО ІНСПЕКТУВАННЯ	3									1	1		
5.2: ЗАТРИМАННЯ	3	1	2	1	2		2	1				2	1
5.3: ПРОЦЕДУРИ ДОСЛІДЖЕННЯ	4		1		2	2	3	3		1		3	3
СТАТТЯ 6: ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВВЕЗЕННЯ ТА ВИВЕЗЕННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ													
6.1: ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВВЕЗЕННЯ ТА ВИВЕЗЕННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ	3							1		1	1	1	
6.2: СПЕЦІАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ПЛАТЕЖІВ І ЗБОРІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВВЕЗЕННЯ ТА ВИВЕЗЕННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ	1									1			
6.3: ШТРАФНІ САНКЦІЇ	3		1							2	1		
СТАТТЯ 7: ВИПУСК І МИТНЕ ОЧИЩЕННЯ ТОВАРІВ													
7.1: ОБРОБЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ДО ПРИБУТТЯ ТОВАРУ	3	2	1	1	2		2					3	2
7.2: ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТЕЖІ	3	1			1			1		1	1	1	1
7.3: ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВИПУСКУ ВІД ОСТАТОЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ МИТ, ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ	3			1						1	1	1	1
7.4 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1		2	2
7.5: АУДИТ ПІСЛЯ МИТНОГО ОЧИЩЕННЯ	2		2	2	1	2	2	1				2	1
7.6: ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ОПУБЛІКУВАННЯ СЕРЕДЬНОГО ЧАСУ ВИПУСКУ	3	1	1	1	1					1	1	1	1
7.7: ЗАХОДИ ІЗ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ ДЛЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ОПЕРАТОРІВ	2	1	1		1			1	1	1		1	1
7.8: ТЕРМІНОВІ ВІДПРАВЛЕННЯ	1									1			
7.9: ШВИДКОПСУВНІ ТОВАРИ	2										1	1	1
СТАТТЯ 8: СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ ОРГАНАМИ КОНТРОЛЮ НА КОРДОНІ	3	3	2	1	3	1	2	3				3	3
СТАТТЯ 9: ПЕРЕМІЩЕННЯ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ ТОВАРІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ВВЕЗЕННЯ	2									1		1	
СТАТТЯ 10: ФОРМАЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВВЕЗЕННЯМ, ВИВЕЗЕННЯМ І ТРАНЗИТОМ													
10.1: ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ	4	2	2	2	2		2	2		2		1	2
10.2: ПРИЙНЯТТЯ КОПІЙ													
10.3: ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	4	1		2	1		2			2		2	3
10.4: ЄДИНЕ ВІКНО	4	1	3	2	3		3	3				4	3
10.5: ПЕРЕДВІДВАНТАЖУВАЛЬНА ІНСПЕКЦІЯ	1										1		
10.6: ВИКОРИСТАННЯ ПОСЛУГ МИТНИХ БРОКЕРІВ	2									1	1		
10.7: ЄДИНІ ПРОЦЕДУРИ НА КОРДОНІ ТА УНІФІКОВАНІ ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ	2				1					1		1	1
10.8: ЗАБРАКОВАНІ ТОВАРИ	1									1			
10.9А: ТИМЧАСОВЕ ВВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ	2									2			
10.9В: ПЕРЕРОБКА НА МИТНІЙ ТЕРИТОРІЇ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ	2									2			
СТАТТЯ 11: СВОБОДА ТРАНЗИТУ	5	1	1	1	1		1	1		4		1	1
СТАТТЯ 12: МИТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	2									2			
СТАТТЯ 23.2 НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ З ПИТАНЬ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ	2	2	1	2	1	1	1	1		1		1	